

سوالت امتحان درس : علوم و فنون (۲)	رشته : علوم انسانی	ساعت شروع : ۸ صبح	تعداد صفحه : ۴ صفحه
پایه : یازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تاریخ امتحان : ۱۴ / ۱۰ / ۱۴۰۱	نام و نام خانوادگی :
دانش آموزان دبیرستان : راهیان نور	آموزش و پرورش شهرستان قوچان در نوبت اول سال ۱۴۰۲-۱۴۰۴	حوزه معاونت آموزش متوسطه قوچان	
۱	۲		
مبانی تحلیل متن، تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴نمره)			
۱	<p>جاهای خالی را پر کنید.</p> <p>الف) مداح جلال الدین خوارزمشاه، ..... در سال ۶۳۵هـ.ق. به دست مغولان در اصفهان کشته شد.</p> <p>ب) خواجوی کرمانی چند مثنوی به پیروی از ..... سروده است.</p> <p>ج) سر سلسله صوفیان نعمت الهی، ..... است.</p> <p>د) «انوار سهیلی» نام کتاب ..... بعد از بازنویسی است.</p>		
۰.۵	۲ چرا سبک عراقی به این نام خوانده شد؟		
۰.۵	۳ لحن حافظ در اشعارش چه ویژگی هایی دارد؟		
۰.۵	۴ چرا قصیده در قرن هشتم، ضعیف شد؟		
۰.۵	۵ کدام هنرها در عصر تیموریان در ایران رواج یافت؟		
۰.۵	۶ هریک از توضیحات زیر معرف کدام یک از شاعران، ادیبان یا نویسندگان قرن هفتم است؟		
۰.۵	<p>الف) از منشیان و نویسندگان توانا و عارفان وارسته این دوره است و کتاب مرصادالعباد الی المعاد را نوشت. ( )</p> <p>ب) وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو و از چهره های سیاسی و علمی عصر ایلخانان است. ( )</p>		
۰.۲۵	<p>توضیح زیر معرف کدام شخصیت و چهره ادبی است؟</p> <p>«از نویسندگان زبردست قرن هفتم است و اثر معروفی در علم عروض و قافیه، بدیع و نقد شعر به نثری عالمانه و ساده دارد.»</p> <p>الف) خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی (ب) عطاملک جوینی (ج) شمس قیس رازی (د) نجم دایه</p>		
۰.۲۵	<p>در زمان ..... هنرمندان، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نوشتند.</p> <p>الف) تیمور (ب) شاهرخ (ج) بایسنقر میرزا (د) چنگیز</p>		
موسیقی شعر (۶نمره)			
۰.۵	<p>جاهای خالی را با واژه های مناسب کامل کنید.</p> <p>الف) در خوانش شعر، به هر یک از خانه هایی که به گونه ای منظم کنار هم چیده شده اند، ..... یا رکن عروضی می گویند.</p> <p>ب) معادل و نماد آوایی پایه ها را ..... می نامیم.</p>		

۲	<p>شعر های زیر را درست بخوانید و مرز پایه های آوایی آن ها را مشخص کنید. هر پایه را در خانه خود قرار دهید.</p> <p>الف) عمر گویندم که صایع می کنی با خو برویان وان که منظوری ندارد عمر ضایع می گذارد</p> <table border="1" data-bbox="142 193 1464 399"> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table> <p>ب) ز خاک آفریدت خداوند پاک پس ای بنده افتادگی کن چو خاک</p> <table border="1" data-bbox="142 472 1464 678"> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>																	۱۰				
۱	<p>وزن واژه های خوشه های هجایی زیر را بنویسید.</p> <p>الف) _U_ _ : ب) _UU_ : ج) __UU : د) _ _ _U :</p>	۱۱																				
۱	<p>بیت زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید، سپس وزن واژه آن را در خانه ها جای دهید.</p> <p>رحمت نکند بر دل بیچاره فرهاد آن کس که سخن گفتن شیرین نشنیدست</p> <table border="1" data-bbox="142 955 1464 1182"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td>پایه های آوایی</td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td>خوشه های هجایی</td> </tr> </table>					پایه های آوایی										خوشه های هجایی	۱۲					
				پایه های آوایی																		
				خوشه های هجایی																		
۱،۵	<p>بیت زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید و سپس وزن واژه و خوشه های هر یک را در خانه ها قرار دهید.</p> <p>شمشاد خرامان کن آهنگ گلستان کن تا سرو بیاموزد از قد تو دلجویی</p> <table border="1" data-bbox="142 1325 1464 1612"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td>پایه های آوایی</td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td>وزن واژه</td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td>خوشه های هجایی</td> </tr> </table>					پایه های آوایی										وزن واژه					خوشه های هجایی	۱۳
				پایه های آوایی																		
				وزن واژه																		
				خوشه های هجایی																		
زیبا شناسی (۶نمره)																						
۱	<p>جاهای خالی را با واژه های مناسب کامل کنید.</p> <p>الف) بررسی آرایه های تشبیه، استعاره، مجاز و کنایه در حوزه علم ..... صورت می گیرد.</p> <p>ب) در سروده «و او به شیوه باران پر از طراوت تکرار بود» ..... مشبه به است.</p> <p>ج) دریافت معنی مجازی واژه بر اساس ..... صورت می گیرد.</p> <p>د) نشانه ای در کلام که ذهن خواننده را از معنای اصلی دور می سازد ..... نام دارد.</p>	۱۴																				

۱،۲۵	معنی مجاز های مشخص شده را از میان کلمات ذکر شده انتخاب کنید. (دو واژه اضافه است) «قصد - جرئت - مردم - خشم - انگشتی - نویسندگی - قدرت» الف) بر صفرای خویش برنیامدم. ب) برآشفت ایران و برخاست گرد ج) سر آن ندارد که امشب برآید آفتابی د) دهخدا قلم خوبی داشت. ه) این پیر بر حق، دل کسب این منصب را دارد.	۱۵
۲،۷۵	در نمونه های زیر پایه های تشبیه را مشخص کنید. الف) لبث تا در لطافت لاله سیراب را ماند ب) اگر چو سرو تهی دست می روی بر او دلم در بی قراری چشمهء سیماب را ماند مرو که او متنفر ز تنگدستان است	۱۶
۰،۵	نوع تشبیه های به کار رفته را در عبارت زیر نشان دهید. «تو آن بلندترین هرمی که فرعون تخیل تواند ساخت.»	۱۷
۰،۵	با توجه به مصراع مقابل پاسخ دهید: الف) کدام کلمه در معنای نانهاده (مجازی) به کار رفته است؟ ب) قرینه آن را بنویسید. «محتاج قصه نیست، گرت قصد خون ماست»	۱۸
نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره)		
۰،۷۵	چه اندیشه و تفکراتی سبب رواج تصوف بعد از حمله مغول شد؟ (سه مورد)	۱۹
۰،۷۵	پیامد مربوط به هریک از موارد زیر در قلمرو فکری نثر عراقی را به آن وصل کنید. الف) کشتن یا متواری ساختن فضلا و نابودی کتابخانه ها ب) کتار آمدن طبقه عرفا به مناسبت زمانه با مغولان ج) نبودن استادان بزرگ و از بین رفتن حوزه های علمی ۱) از صحت و اتقان مطالب کاسته شد. ۲) تحقیق و تتبع بین علما و ادیبان سستی یافت. ۳) اصالت خود را از دست دادند و به شرح اصطلاحات و پیچیده جلوه دادن عرفان پرداختند.	۲۰
۰،۵	دو مورد از ویژگی های فکری سروده زیر را بنویسید. عشق شوری در نهاد ما نهاد جان ما در بوته سودا نهاد گفت و گویی در زبان ما فکند جست و جویی در درون ما نهاد از خمستان جرعه ای بر خاک ریخت جنبشی در آدم و حوا نهاد دم به دم در هر لباسی رخ نمود لحظه لحظه جای دیگر پا نهاد	۲۱

۰,۵	<p>دو مورد از ویژگی های ادبی بیت های زیر را بنویسید. در بزم ز رخسار دو صد شمع برافروز وز لعل شکر بار می و نقل فرو ریز هر ساعتی از غمزه فریبی دگر آغاز هر دم ز کرشمه شر و شوری دگر انگیز</p>	۲۲
۰,۷۵	<p>ویژگی فکری معادل در سبک عراقی را مقابل هر یک از ویژگی های فکری سبک خراسانی بنویسید. الف) ستایش خرد : ب) وصال: ج: باور به اختیار و اراده:</p>	۲۳
۰,۷۵	<p>مفاهیم عرفانی شعر سبک عراقی را بنویسید.(سه مورد)</p>	۲۴

همیشه سبز باشید.

سوال‌ات امتحان درس : علوم و فنون (۲)	رشته : علوم انسانی	ساعت شروع : ۸ صبح	تعداد صفحه : ۴ صفحه
پایه : یازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تاریخ امتحان : ۱۴ / ۱۰ / ۱۴۰۱	نام و نام خانوادگی : پاسخنامه
دانش آموزان دبیرستان : راهیان نور	آموزش و پرورش شهرستان قوچان در نوبت اول سال ۱۴۰۲-۱۴۰۴	حوزه معاونت آموزش متوسطه قوچان	
مبانی تحلیل متن، تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴نمره)			
۱	جاهای خالی را پر کنید. الف) مداح جلال الدین خوارزمشاه، ..... در سال ۶۳۵ هـ. ق. به دست مغولان در اصفهان کشته شد. ب) خواجه کرمانی چند مثنوی به پیروی از شیخ نیرنگ نظامی سروده است. ج) سر سلسله صوفیان نعمت الهی، ..... است. د) «انوار سهیلی» نام کتاب کلیله و دمنه بعد از بازنویسی است.	۰.۵	
۲	چرا سبک عراقی به این نام خوانده شد؟ دلیل نام گذاری این سبک، این است که بعد از غول کانون های فرهنگی از خراسان به عراق فستقل شد . شاعران و نویسندگان بزرگ در این دوره غالباً از مخمرهای عراق عجم هستند.	۰.۵	
۳	لحن حافظ در اشعارش چه ویژگی هایی دارد؟ گنزده ، طنز و سرساز از خبرخواهی و املاح طلبی	۰.۵	
۴	چرا قصیده در قرن هشتم، ضعیف شد؟ به دلیل از بین رفتن دربارهای ادب دوست و ایرانی تبار	۰.۵	
۵	کدام هنرها در عصر تیموریان در ایران رواج یافت؟ صنیع‌تور - معماری - تذهیب - تاریخ نویسی به اسلوب ساده	۰.۵	
۶	هریک از توضیحات زیر معرف کدام یک از شاعران، ادیبان یا نویسندگان قرن هفتم است؟ الف) از منشیان و نویسندگان توانا و عارفان وارسته این دوره است و کتاب مرصادالعباد الی المعاد را نوشت. (نجم الدین رازی) ب) وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو و از چهره های سیاسی و علمی عصر ایلخانان است. (خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی)	۰.۵	
۷	توضیح زیر معرف کدام شخصیت و چهره ادبی است؟ «از نویسندگان زبردست قرن هفتم است و اثر معروفی در علم عروض و قافیه، بدیع و نقد شعر به نثری عالمانه و ساده دارد.» الف) خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی ب) عظاملک جوینی ج) شمس قیس رازی د) نجم دایه	۰.۲۵	
۸	در زمان ..... هنرمندان، قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نوشتند. الف) تیمور ب) شاهرخ ج) بایسنقر میرزا د) چنگیز	۰.۲۵	
موسیقی شعر (۶نمره)			
۹	جاهای خالی را با واژه های مناسب کامل کنید. الف) در خوانش شعر، به هر یک از خانه هایی که به گونه ای منظم کنار هم چیده شده اند، پایه ..... یا رکن عروضی می گویند. ب) معادل و نماد آوایی پایه ها را وزن می نامیم.	۰.۵	

۲	<p>شعر های زیر را درست بخوانید و مرز پایه های آوایی آن ها را مشخص کنید. هر پایه را در خانه خود قرار دهید. الف) عمر گویندم که صایع می کنی با خوبرویان وان که منظوری ندارد عمر ضایع می گذارد</p>	۱۰																			
	<table border="1"> <tr> <td>م ر گ و ی ن</td> <td>م ک ن ی با</td> <td>م ک ن ی با</td> <td>خوب رو یان</td> </tr> <tr> <td>م ر گ و ی ن</td> <td>م ک ن ی با</td> <td>م ک ن ی با</td> <td>خوب رو یان</td> </tr> </table>	م ر گ و ی ن	م ک ن ی با	م ک ن ی با	خوب رو یان	م ر گ و ی ن	م ک ن ی با	م ک ن ی با	خوب رو یان												
م ر گ و ی ن	م ک ن ی با	م ک ن ی با	خوب رو یان																		
م ر گ و ی ن	م ک ن ی با	م ک ن ی با	خوب رو یان																		
	<p>ب) ز خاک آفریدت خداوند پاک پس ای بنده افتادگی کن چو خاک</p>																				
	<table border="1"> <tr> <td>ز خا کا</td> <td>ف ر ی دت</td> <td>خ دا و ن</td> <td>د پاک</td> </tr> <tr> <td>پ ی بن</td> <td>ا ف تا</td> <td>د گ ی کن</td> <td>خ ح خا ک</td> </tr> </table>	ز خا کا	ف ر ی دت	خ دا و ن	د پاک	پ ی بن	ا ف تا	د گ ی کن	خ ح خا ک												
ز خا کا	ف ر ی دت	خ دا و ن	د پاک																		
پ ی بن	ا ف تا	د گ ی کن	خ ح خا ک																		
۱	<p>وزن واژه های خوشه های هجایی زیر را بنویسید. الف) _ _ _ _ _ : مستعملین ب) _ _ _ _ _ : مفعلین ج) _ _ _ _ _ : فعلاتن د) _ _ _ _ _ : مفاعیلین</p>	۱۱																			
۱	<p>بیت زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید، سپس وزن واژه آن را در خانه ها جای دهید. رحمت نکند بر دل بیچاره فرهاد آن کس که سخن گفتن شیرین نشنیدست</p>	۱۲																			
	<table border="1"> <tr> <td>رحمت نکند</td> <td>بر دل</td> <td>بیچاره</td> <td>فرهاد</td> <td rowspan="2">پایه های آوایی</td> </tr> <tr> <td>آه کس کس</td> <td>سخن گفتن</td> <td>شیرین</td> <td>نشنیدست</td> </tr> <tr> <td>مستعمل</td> <td>مستعمل</td> <td>مستعمل</td> <td>مستعمل/فع لن</td> <td>خوشه های هجایی</td> </tr> </table>	رحمت نکند	بر دل	بیچاره	فرهاد	پایه های آوایی	آه کس کس	سخن گفتن	شیرین	نشنیدست	مستعمل	مستعمل	مستعمل	مستعمل/فع لن	خوشه های هجایی						
رحمت نکند	بر دل	بیچاره	فرهاد	پایه های آوایی																	
آه کس کس	سخن گفتن	شیرین	نشنیدست																		
مستعمل	مستعمل	مستعمل	مستعمل/فع لن	خوشه های هجایی																	
۱.۵	<p>بیت زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید و سپس وزن واژه و خوشه های هر یک را در خانه ها قرار دهید. شمشاد خرامان کن آهنگ گلستان کن تا سرو بیاموزد از قد تو دلجویی</p>	۱۳																			
	<table border="1"> <tr> <td>شم شاد خ</td> <td>را مایه کن</td> <td>آهن گ گ</td> <td>س تاله کن</td> <td rowspan="2">پایه های آوایی</td> </tr> <tr> <td>تا سرو ب</td> <td>یا مو زد</td> <td>از قد د ت</td> <td>دل جو ی</td> </tr> <tr> <td>مستعمل</td> <td>مفعولن</td> <td>مستعمل</td> <td>مفعولن</td> <td>وزن واژه</td> </tr> <tr> <td>_ _ _</td> <td>_ _ _</td> <td>_ _ _</td> <td>_ _ _</td> <td>خوشه های هجایی</td> </tr> </table>	شم شاد خ	را مایه کن	آهن گ گ	س تاله کن	پایه های آوایی	تا سرو ب	یا مو زد	از قد د ت	دل جو ی	مستعمل	مفعولن	مستعمل	مفعولن	وزن واژه	_ _ _	_ _ _	_ _ _	_ _ _	خوشه های هجایی	
شم شاد خ	را مایه کن	آهن گ گ	س تاله کن	پایه های آوایی																	
تا سرو ب	یا مو زد	از قد د ت	دل جو ی																		
مستعمل	مفعولن	مستعمل	مفعولن	وزن واژه																	
_ _ _	_ _ _	_ _ _	_ _ _	خوشه های هجایی																	
زیبا شناسی (۶نمره)																					
۱	<p>جاهای خالی را با واژه های مناسب کامل کنید. الف) بررسی آرایه های تشبیه، استعاره، مجاز و کنایه در حوزه علم ..... بیان صورت می گیرد. ب) در سروده «و او به شیوه باران پر از طراوت تکرار بود» ..... باران ... مشبه به است. ج) دریافت معنی مجازی واژه بر اساس علاقه ..... صورت می گیرد. د) نشانه ای در کلام که ذهن خواننده را از معنای اصلی دور می سازد ..... قریبیه نام دارد.</p>	۱۴																			

۱.۲۵	معنی مجاز های مشخص شده را از میان کلمات ذکر شده انتخاب کنید. (دو واژه اضافه است) «قصه - جرئت - مردم - خشم - انگشتری - نویسندگی - قدرت» الف) بر صفرای خویش بر نیامدم. خشم ب) بر آشفست ایران و برخاست گرد ج) سر آن ندارد که امشب بر آید آفتابی د) ده خدا قلم خوبی داشت. نویسندگی ه) این پیر بر حق، دل گسب این منصب را دارد. قدرت	۱۵
۲.۷۵	در نمونه های زیر پایه های تشبیه را مشخص کنید. الف) لبث تا در لطافت لاله سیراب را ماند لبث و سیراب لاله سیراب ماند ب) اگر چو سرو تهی دست می روی بر او اوست سرو تهی دست می روی بر او دلم در بی قراری چشمه سیماب را ماند دلم در بی قراری چشمه سیماب را ماند مرو که او متنفر ز تنگدستان است مرو که او متنفر ز تنگدستان است	۱۶
۰.۵	نوع تشبیه های به کار رفته را در عبارت زیر نشان دهید. «تو آن بلندترین هرمی که فرعون تخیل تواند ساخت.» فترده ، فرعون تخیل ، فرعون ، تسبیح ، بلندترین ، دجسته	۱۷
۰.۵	با توجه به مصراع مقابل پاسخ دهید: الف) کدام کلمه در معنای نانهاده (مجازی) به کار رفته است؟ خون ← «عجاز از گشتن» ب) قرینه آن را بنویسید. « قصه » «محتاج قصه نیست، گرت قصه خون ماست»	۱۸
نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره)		
۰.۷۵	چه اندیشه و تفکراتی سبب رواج تصوف بعد از حمله مغول شد؟ (سه مورد) بس اعتباری دنیا - اعتقاد به قصه و قدر توجه به امور اخروی	۱۹
۰.۷۵	پیامد مربوط به هریک از موارد زیر در قلمرو فکری نثر عراقی را به آن وصل کنید. الف) کشتن یا متواری ساختن فضلا و نابودی کتابخانه ها ← (۱) از صحت و اتقان مطالب کاسته شد. ب) کنار آمدن طبقه عرفا به مناسبت زمانه با مغولان ← (۲) تحقیق و تتبع بین علما و ادیبان سستی یافت. ج) نبودن استادان بزرگ و از بین رفتن حوزه های علمی ← (۳) اصالت خود را از دست دادند و به شرح اصطلاحات و پیچیده جلوه دادن عرفان پرداختند.	۲۰
۰.۵	دو مورد از ویژگی های فکری سروده زیر را بنویسید. عشق شوری در نهاد ما نهاد گفت و گویی در زبان ما فکند از خمستان جرعه ای بر خاک ریخت دم به دم در هر لباسی رخ نمود ۱- معشوق کم نام معام معالی پیدا کرده ۲- بزرگی عشق بر عقل جان ما در بوته سودا نهاد جست و جویی در درون ما نهاد جنبشی در آدم و حوا نهاد لحظه لحظه جای دیگر پا نهاد	۲۱